Juvan kunnan talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027-2029

HALL 23.11.2026
144/02.02.00/2026

Valmistelija Hallintojohtaja Antti Kinnunen, antti.kinnunen@juva.fi, puh. 0400 121 261

Päätösesitys Kunnanjohtaja Mervi Simoska:
Kunnanhallitus päättää aloittaa talousarvion käsittelyn.

Päätös

Selostus

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Talousarvion valmistelu

Kunnanhallitus hyväksyi vuoden 2027 talousarvioraamin ja talousarvion laadintaohjeet kokouksessaan 7.9.2026 § 156
Talousarvion valmistelua on käsitelty taloustyöryhmässä ja kunnan toimielimissä.

Talousarvion valmistelussa toimialoja ohjeistettiin varautumaan henkilöstökulujen kolmen prosentin kasvuun. Muiden menojen osalta lähtökohtana oli vuoden 2026 talousarvion kustannustason säilyttäminen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 13.4.2026 kuntastrategian vuosille 2026–2030. Vuoden 2027 talousarvio on ensimmäinen uuden Meidän Juva – Sujuvasti -strategian pohjalta laadittu talousarvio. Strategian tavoitteet on konkretisoitu talousarviossa toimialojen ja palvelualueiden toiminnallisiksi tavoitteiksi ja mittareiksi. Strategian kolme tavoitekärkeä ovat Yrittäjyyden ja työpaikkojen Juva, Hyvinvoiva Juva kaikenikäisille ja Elämysten Juva.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöt säilyvät edelleen kunnan suorassa omistuksessa. Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa tehtyjen vuokrasopimusten ehdot eivät mahdollista kiinteistöjen taloudellisesti kestävää yhtiöittämistä. Vuokrasopimusten jatkuvuuteen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä.

Talousarvion keskeiset luvut

Talousarvion mukaan kunnan verotulot ovat vuonna 2027 yhteensä noin 13,60 miljoonaa euroa. Kasvua vuoden 2026 muutettuun talousarvioon verrattuna on noin 49.000 euroa eli 0,4 prosenttia.

Kunnanvaltuusto päätti 9.11.2026 § 63 säilyttää tuloveroprosentin 9,1 prosentissa. Kunnallisveron tuotoksi arvioidaan noin 9,41 miljoonaa euroa.

Myös kiinteistöveroprosentit säilyvät ennallaan. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 1,85 miljoonaa euroa ja yhteisöveron tuotoksi 2,34 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuoton ennakoidaan kasvavan edellisestä vuodesta.

Valtionosuuksia budjetoidaan vuodelle 2027 yhteensä noin 3,36 miljoonaa euroa. Valtionosuudet vähenevät vuoden 2026 muutettuun talousarvioon verrattuna noin 220.000 euroa.

Henkilöstömenot ovat talousarviossa yhteensä noin 8,70 miljoonaa euroa. Kasvua vuoden 2026 muutettuun talousarvioon verrattuna on noin 130.000 euroa eli 1,5 prosenttia. Talousarvion valmistelussa on huomioitu kunta-alan sopimusten mukainen palkkakehitys.

Kunnan toimintakate on -15,56 miljoonaa euroa. Toimintakate heikkenee vuoden 2026 muutettuun talousarvioon verrattuna noin 206.000 euroa eli 1,3 prosenttia. Toimintakulut kasvavat noin 1,9 prosenttia ja toimintatuotot noin 3,2 prosenttia.

Vuosikatetta kertyy talousarvion mukaan noin 1,73 miljoonaa euroa, mikä ei riitä kattamaan noin 2,11 miljoonan euron suunnitelman mukaisia poistoja. Tilikauden tulos on noin 383.000 euroa alijäämäinen ja tilikauden alijäämä poistoeron muutoksen jälkeen noin 359.000 euroa.

Myös taloussuunnitelmavuodet 2028 ja 2029 ovat alijäämäisiä. Vuoden 2028 alijäämäksi arvioidaan noin 250.000 euroa ja vuoden 2029 alijäämäksi noin 88.000 euroa. Koko suunnitelmakauden 2027–2029 yhteenlaskettu alijäämä on 697.000 euroa. Tämä kertoo kunnan talouden rakenteellisesta epätasapainosta. Kunnan taseessa on kuitenkin aikaisemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää, eikä kunnalla ole kattamatonta alijäämää.

Investoinnit ja rahoitus

Vuoden 2027 nettoinvestointien arvioidaan olevan noin 1,80 miljoonaa euroa. Investointimenot ovat yhteensä 1,94 miljoonaa euroa ja investointitulot 140.000 euroa. Investoinneista noin 590.000 euroa kohdistuu vesi- ja viemärilaitokseen.

Kunnan lainasalkun suojausaste vuonna 2027 on 74,4 prosenttia, kun mukaan luetaan kiinteistöleasingvastuut. Lainasalkun ennakoitu keskikorko on 2,29 prosenttia. Kunnanvaltuuston vahvistama lainakannan korkosuojausasteen vaihteluväli on 45–90 prosenttia.

Kunnan lyhytaikaisten luottojen enimmäismääräksi esitetään 12 miljoonaa euroa ja uusien pitkäaikaisten luottojen hankintavaltuudeksi 6 miljoonaa euroa.

Talouden tasapainottaminen

Kunnan talouden pitkän aikavälin tasapainottaminen edellyttää rakenteellisia muutoksia. Taloustyöryhmä on jatkanut toimintaansa vuonna 2026. Kunnassa valmistellaan palveluiden kehittämissuunnitelmaa, jonka tavoitteena on turvata kunnan talouden kestävyys ja palveluiden järjestämisedellytykset. Suunnitelma on tarkoitus tuoda valtuuston käsiteltäväksi kevään tai kesän 2027 aikana.

Talousarvioesityksen mukainen talouden kehitys osoittaa, että käyttötalouden menojen kasvun hillitsemistä ja tulopohjan vahvistamista on jatkettava. Taloussuunnitelmakauden alijäämät pienentävät kunnan aikaisempina vuosina kertynyttä ylijäämää.

Käyttötalouden suurin toimiala on sivistystoimi, jonka toimintakate on noin -12,90 miljoonaa euroa.

Talousarvioesityksen henkilöstövaikutukset eivät ole merkittäviä. Yhteistyötoimikunta hyväksyi 9.11.2026 henkilöstö- ja koulutussuunnitelman § 12 ja käsitteli talousarvion § 10.

Keskeisten talouslukujen vertailu

Vertailuvuotena on vuoden 2027 talousarviokirjassa esitetty vuoden 2026 muutettu talousarvio (MTA).

Tunnusluku	MTA 2026 M€	TAE 2027 M€	Muutos %
Toimintatuotot	5,714	5,899	+3,2
Toimintakulut	21,072	21,463	+1,9
Toimintakate	-15,358	-15,564	heikkenee1,3
Verotulot	13,55	13,599	+,04
Valtionosuudet	3,583	3,363	-6,1
Henkilöstökulut	8,572	8,701	+1,5
Vuosikate	2,174	1,729	-20,5
Tilikauden yli-/alijäämä	+0,072	-0,359	-0,431
Nettoinvestoinnit	2,983	1,798	-39,7